

כתובות יז-יח

ומודה רבי יהושע, באומר לחבירו שדה זו של אביך היתה ולקחתיה הימנו - שהוא נאמן, שהפה שאסר הוא הפה שהתיר; ואם יש עדים שהיא של אביו, והוא אומר לקחתיה הימנו - אינו נאמן.

מקרה אחר שהיה יכול להופיע במשנה	למה לא הכניסו מקרה זה?
באומר לחבירו שדה זו שלך היתה ולקחתיה ממך!	משום דקא בעי למיתני סיפא: אם יש עדים שהיא שלו, והוא אומר לקחתיה ממנו - אינו נאמן; היכי דמי? אי דאכלה שני חזקה, אמאי לא מהימן? ואי דלא אכלה שני חזקה, פשיטא דלא מהימן. קושי: אי הכי, גבי אביו נמי, אי דאכלה שני חזקה, אמאי לא מהימן? ואי דלא אכלה שני חזקה, פשיטא דלא מהימן! תירוץ: משכחת לה כגון שאכלה שנים בחיי האב ואחת בחיי בנו, וכדרב הונא, דאמר רב הונא: אין מחזיקין בנכסי קטן אפילו הגדיל קושי על התירוץ: ורב הונא מתניתין אתא לאשמועינן? תירוץ 1: רב הונא דיוקא דמתני' קאמר תירוץ 2: אפילו הגדיל קמ"ל
וליתנייה בדידיה, ולוקמה כגון שאכלה שנים בפניו ואחת שלא בפניו, וכגון שברח!	ברח מחמת מאי? אי דברח מחמת נפשות, פשיטא דלא מהימן, דלא מצי מחי! ואי דברח מחמת ממון, איבעי ליה למחויי, דקי"ל: מחאה שלא בפניו הויא מחאה! חיזוק: דתנן, שלש ארצות לחזקה: יהודה, ועבר הירדן, והגליל; היה ביהודה והחזיק בגליל, בגליל והחזיק ביהודה - אינה חזקה עד שיהא עמו במדינה; והוינן בה, מאי קסבר? אי קסבר: מחאה שלא בפניו הויא מחאה, אפילו ביהודה וגליל נמי! ואי קסבר: מחאה שלא בפניו לא הויא מחאה, אפילו יהודה ויהודה נמי לא! אמר רבי אבא בר ממל, לעולם קסבר: מחאה שלא בפניו הויא מחאה, ומתניתין - בשעת חירום שנו. ומאי שנא יהודה וגליל דנקט? דסתם יהודה וגליל כשעת חירום דמו.
באומר לחבירו מנה לויתי ממך ופרעתי לך - שהוא נאמן!	משום דקא בעי למיתני סיפא: אם יש עדים שהיא ליה ממנו, והוא אומר פרעתי - אינו נאמן, והא קיימא לן: המלוה את חבירו בעדים - אינו צריך לפרעו בעדים
באומר לחבירו מנה לאביך בידי והאכלתיו פרס - שהוא נאמן! - מודה במקצת	אי אליבא דרבנן, הא אמרי: אי אליבא דרבי אליעזר בן יעקב, הא אמר: שבועה בעי

דתניא, רבי אליעזר בן יעקב אומר: פעמים שאדם נשבע על טענת עצמו, כיצד? מנה לאביך בידי והאכלתיו פרס - הרי זה נשבע, וזהו שנשבע על טענת עצמו; וחכמים אומרים: אינו אלא כמשיב אבידה ופטור. משנה במסכת שבועות:

מנה לאבא בידך, אין לך בידי אלא נ' דינר - פטור, מפני שהוא כמשיב אבידה. (אפילו אם תבע אותו)

קושי: ור' אליעזר בן יעקב לית ליה משיב אבידה פטור? **תירוץ 1:** אמר רב: בטוענו קטן.

קושי: והאמר מר: אין נשבעין על טענת חרש שוטה וקטן! **תירוץ:** מאי קטן? גדול, ואמאי קרי ליה קטן? דלגבי מילי דאביו קטן הוא. **קושי על התירוץ:** אי הכי, טענת עצמו טענת אחרים היא!

תירוץ: טענת אחרים והודאת עצמו.

קושי על התירוץ: כולהי טענתא טענת אחרים והודאת עצמו נינהו!

תירוץ 2 (בגלל שתירוץ רב נדחה): אלא, הכא בדרבה קמיפלגי, דאמר רבה: מפני מה אמרה תורה מודה מקצת הטענה ישבע? חזקה אין אדם מעיז פניו בפני בעל חובו, והאי בכולה בעי דלכפריה, והאי דלא כפר ליה - משום דאין אדם מעיז פניו הוא, בכולה בעי דלודי ליה, והאי דלא אודי ליה - כי היכי דלישתמיט ליה, וסבר, עד דהוה לי זוזי ופרענא ליה, ורחמנא אמר: רמי שבועה עליה כי היכי דלודי ליה בכוליה; רבי אליעזר בן יעקב סבר: לא שנא בו ולא שנא בבנו אינו מעיז, והלכך לאו משיב אבידה הוי; ורבנן סברי: בו הוא דאינו מעיז, אבל בבנו מעיז, ומדלא העיז - משיב אבידה הוי.